

FARMACIA -----	PROCEDURA DE ELIBERARE A MEDICAMENTELOR Rx ÎN REGIM DE URGENȚĂ ÎN FARMACIA COMUNITARĂ	Cod RBPF-PL
		Ediția – 1

	Întocmit	Verificat	Aprobat
Nume			
Prenume			
Funcție			
Data			
Semnatura			

CUPRINS

1. Definiția procedurii
2. Scop si domeniu de aplicare
3. Definitii, abrevieri
4. Atributii si responsabilitati
5. Descrierea procedurii
6. Documente și anexe

1. Definiția procedurii

Procedura descrie situațiile, responsabilitățile și metodele prin care farmacistul eliberează pacienților medicamente Rx (clasificate pentru a fi eliberate pe bază de prescripție medicală) în situații de urgență în lipsa prescripției medicale

2. Scop și domeniu de aplicare

Scopul este furnizarea asistenței farmaceutice de urgență, pentru a asigura pacientului continuitatea administrării unui medicament recomandat de medic sau în cazul în care pacientul nu are o prescripție

Procedura se aplică în farmacie, de către toți farmaciștii, cu ajutorul documentelor, mijloacelor și echipamentelor specifice

Medicamentele psihotrope și stupefiante nu fac obiectul eliberării fără prescripție medicală în regim de urgență

3. Definiții, abrevieri

Prescripție medicală - orice prescripție de medicamente emisă de o persoană calificată în acest sens;

Alte documente medicale – documente medicale pe care le prezintă farmacistul și care conțin informații referitoare la simptomele, semnele, diagnosticele și tratamentele medicale inclusive medicamente. Acestea pot fi: scrisoare medicală, bilet de ieșire din spital, rețetă expirată, etc

Asistența farmaceutică: reprezintă asigurarea responsabilă a terapiei medicamentoase sigure și eficiente, în scopul obținerii de rezultate care îmbunătățesc calitatea vieții pacientului.

Asistența farmaceutică în regim de urgență - constă în furnizarea de către farmacist, în limita competențelor, a medicației Rx sigure și eficiente necesare pacientului care, în lipsa obiectivă a prescripției medicale, o solicită în situație de urgență

Medicamente Rx: medicamente care se eliberează pe bază de prescripție medicală.

Pacient cunoscut – pacient aflat în evidențele farmaciei, care a beneficiat de prescripție medicală în farmacie și/sau farmacia are înregistrat date referitor la istoricul medical și al tratamentelor pe care le-a urmat

Pacient nou – pacient care nu se află în evidențele farmaciei, nu a beneficiat de eliberare medicamente/alte produse în această farmacie

Consilierea pacientului sau a reprezentantului său: reprezintă ansamblul de acțiuni întreprinse de personalul farmaceutic de specialitate, constând în oferirea de informații necesare pentru o utilizare sigură, corectă și eficace a medicamentelor, sau a altor produse de îngrijire a sănătății, într-o formă potrivită necesităților fiecărui pacient.

4. Atribuții, responsabili

Farmacistul șef este responsabil pentru:

- stabilirea și actualizarea procedurii de eliberare a medicamentelor Rx în regim de urgență și instruirea/comunicarea ei către personalul de specialitate;
- coordonarea, verificarea și evaluarea întregii activități de eliberare a medicamentelor în regim de urgență prin autoinspecție
- Responsabilitatea aplicării procedurii de eliberare a medicamentelor Rx în regim de urgență revine în exclusivitate farmacistului care a efectuat eliberarea.

Farmacisții: sunt responsabili pentru activitatea de eliberare a medicamentelor în regim de urgență și de consilierea pacientului, sau aparținătorului său.

Asistenții de farmacie: sunt responsabili pentru activitatea de eliberare a medicamentelor OTC și a altor produse de îngrijire a sănătății. În caz de solicitare eliberare medicamente Rx în regim de urgență, asistentul **va îndruma pacientul la un coleg farmacist disponibil pe tură.**

5. Descrierea procedurii

5.1. Eliberarea medicamentelor Rx în lipsa prescripției medicale în situații de urgență se face cu respectarea următoarelor **principii:**

- a) pentru a realiza un serviciu de calitate, farmacistul va solicita pacientului sau aparținătorului acestuia toate informațiile legate de urgența cererii sale, patologia și medicația curentă, existența altor afecțiuni/ tratamente conexe, alte informații relevante medicației (sarcina, alergii, etc) precum și alte aspecte care pot influența decizia farmacistului;
- b) farmacistul va utiliza toate cunoștințele sale profesionale pentru a veni în sprijinul pacientului;
- c) decizia farmacistului va fi luată avându-se în vedere și afecțiunea pentru care se solicită medicamentul, grupa terapeutică din care face parte medicamentul, efectele adverse și contraindicațiile;

- d) în funcție de gravitatea situației prezentate, farmacistul va încerca să ia legătura cu medicul curant al pacientului sau cu serviciul 112/ un alt medic;
- e) dozele eliberate pot fi pentru maxim 24 de ore, în zilele lucrătoare, pentru maxim 72 de ore pentru sfârșitul de săptămână și sărbătorile legale respectiv **pentru perioada necesară până la consultul medical/ soluționarea problemei, în situații justificate**
- f) orice eliberare de medicament Rx în lipsa prescripției medicale în situații de urgență va fi însoțită de recomandarea farmacistului ca pacientul să se adreseze medicului în cel mai scurt timp și să-l informeze referitor la medicația primită în farmacie.
- g) în cazul copiilor, eliberarea unui medicament va fi însoțită obligatoriu de recomandarea către părinți de a consulta în cel mai scurt timp medicul de familie sau de a apela la serviciul de urgență. **Sugarul (copil 0 -12 luni) nu fac obiectul eliberării medicamentelor Rx în regim de urgență, aparținătorul va fi îndrumat obligatoriu spre serviciu medical specializat;**
- h) medicamentele psihotrope și stupefiante nu fac obiectul serviciilor farmaceutice de urgență.

5.2. Farmacistul poate elibera medicamente fără prescripție medicală în **următoarele situații:**

- a) pacientul este bolnav cronic și este cunoscut de către farmacist sau se află în evidențele farmaciei ca utilizator al medicamentului solicitat, dar din diverse motive nu a putut ajunge la medic;
- b) pacientul nu posedă o prescripție medicală, dar prezintă un bilet de ieșire din spital, o scrisoare medicală etc.;
- c) pacientul prezintă o prescripție a cărei valabilitate a expirat;
- d) pacientul prezintă o schemă de tratament parafată de medicul prescriptor;
- e) pacientul este în tranzit și nu își poate continua tratamentul;
- f) alte situații de urgență în care farmacistul va decide, după caz, eliberarea unui medicament pe o durată limitată, până la obținerea unei prescripții, cu îndrumarea pacientului către medicul de familie, centrul de sănătate sau permanentă, compartimentul ori unitatea de primire a urgențelor sau apelarea numărului de urgență 112.

5.3. Acordarea asistenței farmaceutice în regim de urgență constă în evaluarea situației// problemei/ solicitării pacientului în regim de urgență și decizia referitor la eliberarea medicației Rx sau recomandarea unui consult medical specializat/ de urgență

Etaple și obiectivele urmărite de farmacist

5.3.1. solicită pacientului sau aparținătorului său, toate informațiile legate de urgența situației/problemei/solicitării. Acestea constituie anamneza farmaceutică ce va conține cel puțin

- tratamente în curs sau efectuate în trecut pentru afecțiunea sau simptomele (intensitate, durată, recurență) pentru care solicită medicație inclusiv
- tratamente în curs pentru alte afecțiuni/simptome asociate și

- stări patologice relevante (alergii, intoleranțe, boli profesionale etc
- stări fiziologice relevante (sarcină, alăptare, sport,) etc

5.3.2. stabilește dacă se confruntă cu o situație de urgență, pe care o poate gestiona în farmacie.

5.3.3. în funcție de gravitatea situației prezentate, farmacistul încearcă să ia legătura cu medicul curant al pacientului, îndrumă pacientul spre un serviciu medical pentru consult de specialitate sau serviciu de urgență, sau serv 112 dacă este cazul

5.3.4. dacă decide că trebuie să elibereze un medicament, într-o situație de urgență, cantitatea eliberată este de pentru maximum 24 de ore în timpul săptămânii, sau pentru maximum 1-3 zile pentru sfârșitul de săptămână;

5.3.5. în cazuri urgente, farmacistul acordă asistență pacienților, dacă este solicitat, și în afara programului farmaciei.

5.4 Metodele folosite sunt anamneza farmaceutică a pacientului, consultarea documentelor medicale prezentate de pacient și respectiv consultarea evidențelor/ înregistrărilor pacienților cunoscuți/ aflați în evidenta farmaciei. Documentele întocmite sunt FISA DE ASISTENȚĂ FARMACEUTICĂ ÎN REGIM DE URGENȚĂ, bonul fiscal în cazul eliberării de medicament și actualizarea bazei de date/ înregistrările în sistemul informatic al farmaciei în cazul pacienților cunoscuți/ aflați în evidența farmaciei. Fisa de asistență farmaceutică în regim de urgență conține minim 5 elemente

1. Date de identificare pacient
2. Problema cu care se prezintă în farmacie
3. Anamneza farmaceutică
4. Medicația eliberată
5. Recomandări

FISA DE ASISTENȚĂ FARMACEUTICĂ ÎN REGIM DE URGENȚĂ constituie ANEXA ... la RBPF PL.... și are următoarea structură

- Antetul farmaciei care conține denumirea societății, CUI, denumirea farmaciei, adresa farmaciei
- Persoana care este prezentă în farmacie (pacient sau aparținător (farmacistul va bifa una din cele 2 variante)
- Date de identificare pacient: Nume Prenume, sex, vârsta , domiciliu (județ, localitate) și statusul sau în farmacie (dacă este pacient nou sau cunoscut/ în evidentele farmaciei
- Problema cu care se prezintă pacientul în farmacie cu referire la necesitatea inițierii sau continuării unui tratament cu medicamente Rx în urgență.
- Anamneza farmaceutică va consemna cel puțin următoarele elemente afecțiunea/simptomele curente și medicația actuală/precedent, afecțiuni/simptome asociate și tratamente în curs
alte informații patologice (alergii, boli profesionale, obezitate etc) sau fiziologice (sarcină, alăptare sportive, conducători auto etc) .

- Sursele de întocmire a anamnezei farmaceutice sunt interviul (întrebări adresate pacientului), consultarea documentelor medicale altele decât prescripția medicală și consultarea evidențelor. Înregistrările privind pacientul dacă acestea există în farmacie Documentul medical prezentat de pacient sunt *scrisoare medicală / bilet de ieșire din spital / rețetă expirată / alt document care conține medicația. Farmacistul va consemna tipul, numărul și data documentului medical consultat pentru întocmirea anamnezei farmaceutice*
- Medicația Rx eliberată, dacă este cazul va consemna perioada pentru care se eliberează (nr re sau zile) și informații despre fiecare medicament eliberat și anume denumire, concentrație, formă farmaceutică, mod de administrare, păstrare). În cazul în care nu se eliberează medicament, farmacistul va consemna acest lucru și va bifa la rubrica următoare Consult medical de urgență
- Recomandări făcute pacientului pot fi consult medical de urgență, consult medical în cel mai scurt timp și/sau regim de viață asociat
- Farmacistul care a efectuat și a întocmit fișa, va semna (nume, prenume, semnătură) și va trece inclusiv numărul/ data bonului fiscal în caz de eliberare medicamente

Pastrarea /arhivarea documentelor privind eliberarea – conform documentelor med eliberate cu prescripție medicală

6. Documente și anexe

- Lista de luare la cunoștință a procedurilor de către personal (**Anexa 1**)
- FIȘA DE ASISTENȚĂ FARMACEUTICĂ ÎN SITUAȚII DE URGENȚĂ (Anexa 2 la RBPF PL
- Fișa produsului
- Documentele de autoinspecție

Anexa 1 Lista de luare la cunoștință a procedurii

Nr.	Destinatar (nume, prenume)	Funcția	Data luării la cunoștință	Semnatura de primire	Data retragerii	Semnatura retragere
1						
2						
3						
4						
5						